Neath Port Talbot
Castell-nedd Port Talbot
County Borough Council Cyngor Bwrdeistref Sirol

AGENDA

PWYLLGOR CRAFFU'R CABINET

2.00 PM DYDD MERCHER, 19 HYDREF 2022

CYFARFOD AML-LEOLIAD SIAMBR Y CYNGOR, TIMAU PORT TALBOT A MICROSOFT

Rhaid gosod pob ffôn symudol ar y modd distaw ar gyfer parhad y cyfarfod

Rhan 1

1. Cyhoeddiad y Cadeirydd

2. Datganiadau o fuddiannau

3. Cofnodion y cyfarfod blaenorol *(Tudalennau 5 - 12)*

4. Craffu Cyn Penderfynu
   Dewis eitemau priodol o Agenda Bwrdd y Cabinet ar gyfer craffu cyn penderfynu (amgaeir adroddiadau Bwrdd y Cabinet aa gyfer yr Aelodau Craffu)

5. Rhaglen Gwaith Cychwynnol 2022/23

6. Eitemau brys
   (Unrhyw eitemau brys (boed yn gyhoeddus neu wedi'u heithrio) yn ol disgresiwn y Cadeirydd yn unol ag Adran 100B (4) (b) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972)

7. Mynediad i gyfarfodydd
   Mynediad i gyfarfodydd i benderfynu a ddylid gwahardd y cyhoedd o'r eitem ganlynol yn unol ag Is-adran 100a(4) a (5) Deddf Llywodraeth Leol 1972 a'r paragraffau eithriedig perthnasol o Ran 4 Atodlen 12a y Ddeddf uchod.

Rhan 2

8. Craffu Eitem/Eitemau Preifat Cyn Penderfynu
Dewis eitemau priodol o Agenda Bwrdd y Cabinet ar gyfer craffu cyn penderfynu (amgaeir adroddiadau Bwrdd y Cabinet ar gyfer yr Aelodau Craffu)

K.Jones
Prif Weithredwr

Canolfan Ddinesig
Port Talbot **Dydd Iau, 13 Hydref 2022**

Aelodaeth y Pwyllgor:

Cadeirydd: **Y Cynghorydd P.Rogers**

Is-gadeirydd: **C.James**

Cynghorwyr: T.Bowen, C.Clement-Williams, C.Galsworthy, J.Henton, R.G.Jones, C.Lewis, S.Paddison, C.Phillips, R.Phillips, S.Pursey, S.H.Reynolds, A.J.Richards a/ac M.Spooner

Nodiadau:

(1) Os yw aelodau'r pwyllgor neu'r rhai nad ydynt yn aelodau'r pwyllgor am gynnig eitemau perthnasol i'w cynnwys ar yr agenda cyn cyfarfodydd y dyfodol, rhaid iddynt roi gwybod i'r Prif Weithredwr/Cadeirydd 8 niwrnod cyn y cyfarfod.

(2) Os yw'r rhai nad ydynt yn aelodau'r pwyllgor am fod yn bresennol ar gyfer eitem o ddiddordeb, mae'n rhaid rhoi rhybudd ymlaen llaw (erbyn 12 hanner dydd ar y diwrnod cyn y cyfarfod). Gall y rhai nad ydynt yn aelodau'r pwyllgor siarad ond nid oes ganddynt hawl i bleidleisio, cynnig nac eilio unrhyw gynnig.

(3) *Fel arfer, ar gyfer trefniadau cyn craffu, bydd y Cadeirydd yn argymell eitemau gweithredol sydd ar ddod i'w trafod/herio. Mae hefyd yn agored i aelodau'r pwyllgor ofyn i eitemau gael eu trafod - er y gofynnir i'r aelodau ddewis a dethol yma o ran materion pwysig.*

(4) *Gwahoddir aelodau perthnasol Bwrdd y Cabinet hefyd i fod yn bresennol yn y cyfarfod at ddibenion Craffu/Ymgynghori.*

(5) *Gofynnir i aelodau'r Pwyllgor Craffu ddod â'u papurau ar gyfer Bwrdd y Cabinet i'r cyfarfod.*

Mae’r dudalen hon yn fwriadol wag

PWYLLGOR CRAFFU'R CABINET

(Multi-Location Meeting - Council Chamber, Port Talbot and Microsoft Teams)

Aelodau sy'n Bresennol: **Dydd Iau, 28 Gorffennaf 2022**

Cadeirydd:	**Cynghorydd P.Rogers**
Is-gadeirydd:	**Cynghorydd**
Cynghorwyr:	C.Clement-Williams, J.Henton, R.G.Jones, C.Lewis, S.Paddison, C.Phillips, R.Phillips, S.H.Reynolds, A.J.Richards a/ac M.Spooner
Swyddogion sy'n Bresennol:	K.Jones, A.Thomas, N.Pearce, C.Griffiths, H.Jones a/ac J.Woodman-Ralph
Gwahoddedigion y Cabinet:	Cynghorwyr
Arsylwyr:	

---

1. **CYHOEDDIAD Y CADEIRYDD**

Croesawodd y Cadeirydd bawb i'r cyfarfod.

2. **DATGANIADAU O FUDDIANNAU**

Derbyniwyd y datganiadau o fuddiannau canlynol:

Y Cyng. M Spooner - Eitem 10. Personol – Cadeirydd Corff Llywodraethu Ysgol Gynradd Rhos. Mae gan y Cyng. Spooner ollyngiad i siarad a phleidleisio ar yr eitem hon.

Y Cyng. S Reynolds Eitem 7 – Personol – Ymddiriedolwr Canolfan Maerdy
Eitem 16 – Personol – Ymddiriedolwr Canolfan

Maerdy

Y Cyng. S Jones Eitemau 7 a 10 – Personol, Rhagfarnol – Cyfarwyddwr dau o'r lleoliadau gofal plant sy'n cael ei dalu am hynny. Bydd y Cyng. Jones yn gadael yr ystafell pan fydd yr eitemau'n cael eu trafod.

3. COFNODION Y CYFARFOD BLAENOROL

Cymeradwywyd cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 29 Mehefin 2022 fel cofnod gwir a chywir.

4. CRAFFU CYN PENDERFYNU

Ehangu Dechrau'n Deg - Cam 1

Ailddatganodd y Cyng. Scott Jones ei fudd a gadawodd yr ystafell ar gyfer yr eitem hon.

Cyflwynwyd gwybodaeth i'r aelodau yn ymwneud ag Ehangu Cam Un Dechrau'n Deg, fel y manylir yn yr adroddiad a gylchredwyd.

Dywedodd swyddogion y byddai Dechrau'n Deg yn cael ei ehangu mewn tair ardal. Dewiswyd yr ardaloedd yn seiliedig ar ddata cadarn a ddarparwyd gan Lywodraeth Cymru a hefyd ddata Castell-nedd Port Talbot ei hun am y rheini sy'n agored i niwed ac amddifadedd. Mae'r ehangiad yn fach iawn ac mae'n cael ei ymestyn i gynnwys 127 o blant ychwanegol. Gyda 32 o'r plant hynny'n rhan o'r rhaglen allgymorth.

Holodd yr aelodau ynghylch pa drafodaethau a pha waith a oedd wedi dechrau mewn perthynas ag ystyried yr ehangiad i'r cynllun a'i gynllunio, yn arbennig gyda Llywodraeth Cymru. Roedd yr aelodau'n cydnabod y gwaith mawr y byddai angen ei wneud er mwyn hyrwyddo'r ehangiad.

Cadarnhaodd swyddogion eu bod yn cynnal trafodaethau â Llywodraeth Cymru sydd wedi dweud bod bwriad i ryddhau rhagor o wybodaeth dros yr haf, cyn i gam 1 ddechrau. Mae'r gwaith cynllunio ar gyfer cam 2 yn mynd rhagddo yn y ffordd orau y gellir ei wneud,

hyd nes y bydd rhagor o wybodaeth yn cael ei rhyddhau gan Lywodraeth Cymru.

Gofynnodd yr aelodau i swyddogion ystyried atodi rhestr termau briodol i adroddiadau yn y dyfodol, lle defnyddir byrfoddau technegol.

Yn dilyn craffu, roedd yr aelodau'n gefnogol o'r cynnig i'w ystyried gan y Cabinet.

Dychwelodd Cyng. Jones i'r ystafell.

Defnyddio staff mewnol ar gyfer Gwasanaethau Hamdden

Cyflwynwyd gwybodaeth i'r aelodau yn ymwneud â defnyddio staff mewnol ar gyfer y gwasanaethau hamdden, fel y manylir yn yr adroddiad a ddosbarthwyd.

Roedd yr adroddiad yn darparu amserlen fanwl a'r gwahanol gamau yr oedd eu hangen ar gyfer defnyddio staff mewnol yn y gwasanaeth, a'r Bwrdd Prosiect a sefydlwyd i ymgymryd â'r dasg hon.

Cadarnhaodd swyddogion fod cyfres o gyfarfodydd eisoes wedi'u cynnal gyda chydweithwyr Penaethiaid Gwasanaethau o gyfarwyddiaethau eraill, a chydweithwyr o Hamdden Celtic er mwyn caniatáu i wybodaeth gael ei rhannu rhwng y ddau sefydliad.

Holodd yr aelodau a oedd swyddogion yn cydweithio gyda chyfarwyddiaethau eraill i archwilio ymagwedd gyfannol at sicrhau cynaliadwyedd y gwasanaeth. Er enghraifft, cysylltiadau gyda gwasanaethau iechyd meddwl a hefyd bresgripsiynu cymdeithasol â'r gwasanaeth iechyd.

Cadarnhawyd mai swyddogion CBSCNPT sy'n gyfrifol am y Cynllun Cenedlaethol i Atgyfeirio Cleifion i Wneud Ymarfer Corff. Mae swyddogion yn gweithio'n agos gyda'r Bwrdd Iechyd ac Iechyd Cyhoeddus Cymru. Mae'r cyngor wedi cymryd £100,000 yn ychwanegol y flwyddyn i allu cyflawni ar ran y Bwrdd Iechyd. Cadarnhaodd swyddogion y bydd Hamdden Celtic yn dod yn rhan o'r Gwasanaethau Hamdden newydd ar ôl iddynt gael eu trosglwyddo iddynt. Bydd swyddogion yn gweithio gyda'r Gwasanaethau Hamdden sydd newydd eu ffurfio i sicrhau bod cysylltiadau'n cael eu ffurfio er mwyn darparu gwasanaethau.

Cadarnhaodd swyddogion y byddai cynllun busnes yn cael ei roi gerbron aelodau yn yr hydref a fydd yn manylu ar y cysylltiadau a fydd yn cael eu ffurfio.

Gofynnodd yr aelodau, dan 5.11, beth byddai'n cael ei golli/beth na fyddai'n cael ei flaenoriaethu o ganlyniad i'r cynnydd yn y llwyth gwaith. Mynegodd yr aelodau eu pryderon gan gwestiynu pa gamau gweithredu a gymerwyd i sicrhau nad oes niwed i wasanaethau yn y flwyddyn bresennol.

Dywedodd swyddogion fod ymgynghorydd allanol yn gweithio gyda'r cyngor drwy gydol y broses drosglwyddo. Bydd ymgynghoriaeth yn cael ei phenodi i gynorthwyo gyda'r gwaith o baratoi'r cynllun busnes sydd i ddod. Cadarnhaodd swyddogion hefyd, gan mai newydd ddechrau y mae'r broses drosglwyddo, nad oes unrhyw feichiau penodol wedi'u nodi. Deellir bod TG ac AD yn debygol o gronni'r symiau mwyaf o waith fel rhan o'r trosglwyddiad. Bydd cyswllt rheolaidd yn cael ei gynnal â'r swyddogion priodol er mwyn sicrhau bod unrhyw gynnydd yn y llwyth gwaith yn cael ei nodi ac y gellir ystyried mesurau priodol.

Amlinellodd y swyddogion fod strategaeth gyfathrebu wedi'i sefydlu a fydd yn cael ei chyflwyno i aelodau er gwybodaeth ym mis Medi. Bydd Prif Weithredwr Hamdden Celtic yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i weithwyr yn fisol. Mae'r undebau hefyd yn ymwybodol o hyn. Bydd y cyfathrebu'n cael ei arwain gan CBSCNPT.

Nododd yr aelodau y cymorth ariannol a roddwyd i Hamdden Celtic a gofynnwyd pa gymorth parhaus a fyddai'n cael ei roi i Hamdden Celtic nes bod y trosglwyddiad wedi ei gwblhau. Amlinellodd swyddogion y Cytundeb Indemniad presennol i indemnio Hamdden Celtic yn erbyn unrhyw golledion dros y cytundeb rheoli, sy'n £1.5 miliwn. Cadarnhawyd bod Hamdden Celtic yn masnachu tua £2.5 miliwn ar hyn o bryd. Mae Hamdden Celtic wedi elwa o gronfa colli incwm COVID Llywodraeth Cymru ac mae ganddynt gytundeb rheoli gwerth £1.5 miliwn yn ei le. Amcangyfrifir y bydd angen i CBSCNPT indemnio £600,000 i Hamdden Celtic y flwyddyn ariannol hon.

Mynegodd yr aelodau eu pryder ynghylch y bwlch cyllido o £3.1 miliwn a nodwyd yn yr adroddiad.

Nododd yr aelodau y bydd tueddiadau o fewn iechyd a ffitrwydd yn newid yn aml a'i bod yn bwysig cael yr wybodaeth ddiweddaraf am y duedd i sicrhau bod cyfleusterau'n parhau i fod yn ddeniadol i'w

cleientiaid. Cadarnhaodd swyddogion y bydd y cynllun busnes yn cynnwys syniadau sy'n nodi'r cyfleoedd buddsoddi mwyaf masnachol a fydd yn hybu'r incwm a gynhyrchir gymaint â phosib.

Holodd Aelodau a fyddai cyfleoedd i golli swyddi'n wirfoddol. Cadarnhaodd swyddogion pe bai achosion o golli swydd, yn gyfreithiol byddai angen cynnig colli swyddi'n wirfoddol yn gyntaf.

Yn dilyn trafodaeth, cynigiwyd ac eiliwyd y diwygiad canlynol i argymhelliad 2 a gynhwyswyd yn yr adroddiad a gylchredwyd: "Bod y Cyfarwyddwr Addysg, Hamdden a Dysgu Gydol Oes mewn ymgynghoriad â'r Arweinydd a'r *Aelod Cabinet perthnasol* yn cael awdurdod dirprwyedig i wneud penderfyniadau cychwynnol sy'n ofynnol er mwyn cyflwyno achos busnes llawn i'r Cabinet/Bwrdd y Cabinet ym mis Hydref/Tachwedd 2022 i gyflawni'r gwaith o ddefnyddio staff mewnol mewn gwasanaethau hamdden erbyn 1 Ebrill 2023 (ar yr amod na fydd dirprwyaeth o'r fath yn cael ei defnyddio lle mae newid arfaethedig i'r modd y darperir gwasanaethau a/neu gost sylweddol i ddarparu gwasanaethau).

Yn dilyn y drafodaeth, roedd y pwyllgor o blaid y diwygiad i'w ystyried gan y Cabinet.

Yn dilyn craffu, roedd yr aelodau'n gefnogol o'r cynnig i'w ystyried gan y Cabinet, gyda'r diwygiad wedi'i gynnwys.

<u>Dyraniadau Ychwanegol ar gyfer y Rhaglen Gyfalaf</u>

Cyflwynwyd gwybodaeth i'r aelodau yn ymwneud â dyraniadau ychwanegol ar gyfer y rhaglen gyfalaf, fel y manylir o fewn yr adroddiad a gylchredwyd.

Holodd yr aelodau pa fath o fuddsoddiadau sy'n cael eu hystyried ac a oes unrhyw wybodaeth bellach am y lefel a'r math o fuddsoddiadau sy'n cael eu hystyried. Cadarnhaodd swyddogion y byddai manylion o'r math yn cael eu cyflwyno i fyrddau cabinet yn yr hydref.

Cadarnhaodd swyddogion fod yr £1.5miliwn y cyfeiriwyd ato yn yr adroddiad yn rhan o gyllideb sylfaenol y Rhaglen Gyfalaf a gymeradwywyd gan y cyngor. Mae'r £3.5 miliwn yn grant cyfalaf penodol untro nad yw'n rhan o'r gyllideb gyfalaf sylfaenol, felly nid oes angen i'r cyngor ei ystyried. Gall Swyddogion wneud

argymhellion i Fyrddau'r Cabinet eu hystyried mewn perthynas â'r cyllid hwn.

Yn dilyn craffu, roedd yr aelodau'n gefnogol o'r cynnig i'w ystyried gan y Cabinet.

Gofal plant mewn Ysgolion ac Adeiladau Addysg: Newidiadau Dros Dro i Drefniadau Rhent Presennol

Ailddatganodd y Cyng. Scott Jones ei fudd a gadawodd yr ystafell ar gyfer yr eitem hon.

Cyflwynwyd gwybodaeth i'r aelodau yn ymwneud â newidiadau dros dro i'r trefniadau rhent presennol fel y manylwyd yn yr adroddiad a ddosbarthwyd.

Cydnabu'r aelodau fod yr adroddiad yn amlinellu'r newidiadau dros dro, fodd bynnag nid oeddent yn amlinellu'r trefniadau presennol sydd ar waith. Hefyd, holodd yr aelodau a oedd arolwg wedi'i gynnal ar draws y fwrdeistref i gadarnhau pa drefniadau gofal plant yr oedd eu hangen, neu a oedd y cynllun wedi'i bwysoli'n benodol at ysgolion cyfrwng Cymraeg.

Cadarnhaodd swyddogion fod llu o drefniadau ar waith ar draws ysgolion ar hyn o bryd, ac nad yw'r swyddogion wedi gallu cael gafael ar ddadansoddiad manwl eto.

Roedd archwiliad digonolrwydd gofal plant wedi'i gwblhau'n ddiweddar, sy'n destun ymgynghoriad ar hyn o bryd. Mae'r ymgynghoriad wedi nodi bwlch sylweddol yn y ddarpariaeth Gymraeg a hefyd glybiau ar ôl ysgol.

Yn dilyn craffu, roedd yr aelodau'n gefnogol o'r cynnig i'w ystyried gan y Cabinet.

Dychwelodd y Cyng. Scott Jones i'r ystafell.

Gwasanaeth Adnewyddu ac Addasu Tai (HRAS) - Polisi Adnewyddu Tai'r Sector Preifat

Cyflwynwyd gwybodaeth i'r aelodau yn ymwneud â Pholisi Adnewyddu Tai y Sector Preifat fel y manylir yn yr adroddiad a ddosbarthwyd.

Dywedodd swyddogion y bydd y newidiadau'n cael effaith ariannol fawr. Bydd y cyllid presennol yn cael ei ddefnyddio'n gynt, gan y bydd rhai grantiau'n cael eu heithrio o brawf modd.

Holodd yr aelodau a oedd swyddogion yn cydweithio gyda Tai Tarian i sicrhau bod unrhyw eitemau sy'n cael eu rhoi mewn eiddo fel rhan o'r cynllun yn cael eu hailgylchu. Cadarnhaodd swyddogion fod y cynllun yn gweithredu o fewn y sector preifat yn bennaf, fodd bynnag lle mae gan Tai Tarian eitemau yn eu lle, maen nhw'n ceisio sicrhau bod pobl addas yn cael eu gosod yn eu heiddo.

Amlinellodd y swyddogion ganlyniadau'r polisi newydd, gan gynnwys y cynnydd tebygol mewn ceisiadau am arian, y cynnydd mewn amser i ddarparu eitemau wedi'u hariannu, ac oedi posib wrth ryddhau cleifion o ysbytai oherwydd eu bod yn aros am offer addas.

Yn dilyn craffu, roedd yr aelodau'n gefnogol o'r cynnig i'w ystyried gan y Cabinet.

Cronfa Ffyniant Gyffredin y DU

Rhoddodd swyddogion gyflwyniad byr i'r aelodau a oedd yn amlinellu beth yw Cronfa Ffyniant Gyffredin y DU. Mae'n gronfa cyfalaf a refeniw sy'n seiliedig ar ddyraniadau lleol. Mae'r gronfa'n seiliedig ar dri maes blaenoriaeth - cymunedau a lleoedd, cefnogi busnesau lleol a phobl a sgiliau.

Darparodd y swyddogion wybodaeth yn ymwneud â'r meysydd a nodwyd o fewn y blaenoriaethau a hefyd linell amser a ragwelir o ran y broses ymgeisio.

Cadarnhaodd swyddogion nad yw'r gronfa ar agor ar gyfer prosiectau eto. Mae'r ddogfen a fydd yn cael ei chyflwyno erbyn 1 Awst, yn ddogfen strategaeth lefel uchel.

Yn dilyn craffu, roedd yr aelodau'n gefnogol o'r cynnig i'w ystyried gan y Cabinet.

Ail-greu Ceuffos Rhodfa'r Castell

Ni chafwyd unrhyw gwestiynau .

Roedd yr aelodau'n cefnogi'r bwriad i'r cynnig gael ei ystyried gan y Cabinet.

5. **BLAENRAGLEN WAITH 2022/23**

I nodi er gwybodaeth.

6. **EITEMAU BRYS**

Nid oedd unrhyw eitemau brys.

7. **MYNEDIAD I GYFARFODYDD**

Penderfynu gwahardd y cyhoedd ar gyfer yr eitem ganlynol yn unol â Rheoliad 4 (3) a (5) o Offeryn Statudol 2001 Rhif 2290 a'r paragraffau eithriedig perthnasol yn Rhan 4 Atodlen 12A o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972.

8. **CRAFFU EITEM/EITEMAU PREIFAT CYN PENDERFYNU**

Tirlithriad Pant-teg/Heol Cyfyng

Yn dilyn craffu, roedd yr aelodau'n gefnogol o'r cynnig i'w ystyried gan y Cabinet.

Darparu Canolfan Groeso

Yn dilyn craffu, roedd y pwyllgor yn gefnogol o'r cynnig i'w ystyried gan Fwrdd y Cabinet.

CADEIRYDD

Cabinet Scrutiny Committee

(All starting 2pm unless otherwise stated)

Meeting Date	Agenda Item	Contact Officer
2022		
29th Jun		
28th Jul		
21st Sept		
19th Oct		
21st Nov (Special)		
30th Nov		
2023		
11th Jan		
22nd Feb		
5th April		

17th May		